

SULIÚJSÁG

AZ ÁMK SÁRI GUSZTÁV TAGISKOLÁJÁNAK DIÁKÚJSÁGJA

XXIX. évfolyam 3. szám

2013. január-február

A tartalomból:

- * Félévi eredményeink
- * Kitűnők és jelesek névsora
- * Táncvizsga a művészeti iskolában
- * Milyen volt a felvételi?
- * Iskolai versenyek eredményei
- * Beszélgetés Társi Katalin tanár nénivel
- * Tavaszi találós kérdések
- * Izgalmas világunk
- * Kaba régen
- * Megyejáró
- * Jeles napok
- * Vidám oldal

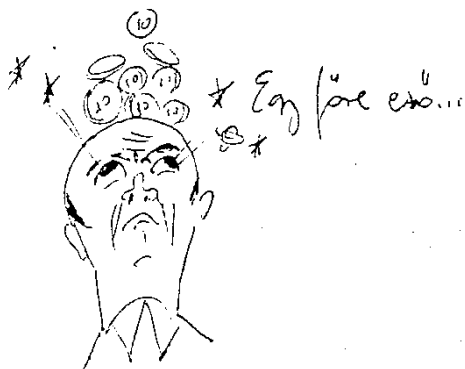
Számokban a félévről:

- * az iskola tanulmányi átlaga: 3,73
- * az iskola szorgalmi átlaga: 3,81
- * az iskola magatartási átlaga: 4,28

Bővebben a 2-4. oldalon

Sári Gusztáv rajzaiból: Egy főre eső

A legjobb írásbeli felvételit írt tanulóink:

1. Ispán János 76 pont
2. Szász Viktória 68 pont
3. Tanka Eszter 67 pont

Bővebben a 7-8. oldalon.

Félévi eredményeink

Osztály	Kiválóan megfelelt		
1. a	Oláh Vivien Nóra		
1. b	---		
1. c	Balogh Réka	Békési Dániel	Kiss Nándor
2. a	Juhász Sándor	Mester Lajos	Szabó Lili
2. b	Agárdi István Bence Németh Ágnes	Bangó Csaba Zagyva Péter Roland	Farkas Ágnes
	kitűnők	jelesek	
3. a	Korcsok Nikolett Kovács Zita Sáska Fruzsina Anna	---	
3. b	Zsófi Péter Koppány	Varga Dénes Sebestyén Zsófi Tamás	
3. c	Kiss Lőrinc Makai Márton Ernő Nwaeze Olivia	Dede Roland Kristóf Ágnes	
4. a	---	Dudics Vivien Kovács Júlia	
4. b	Fülöp Anna Kunkli Boglárka	Kovács Mónika Rácz Bernadett	
5. a	Bangó Fanni Bangó Rebeka Fazekas Boglárka Vinis Réka Bernadett	---	
5. b	---	---	
5. c	Fazekas Melinda Krisztina	Deák Levente Orosz Viktória	
6. a	---	Papp Sára	
6. b	---	Erdei Boglárka Kovács Márta Zsuzsa Szabó Adél Szabó Zsanett	
7. a	Gere Mátyás	Asztalos Ágnes Papp Petra Reichenberger Anett	
7. b	Dombi Zoltán Balogh Petra	---	
7. c	Nyilas Ádám	---	
8. a	Szakál Barbara	Tózsér Bella	
8. b	Szász Viktória	---	
8. c	Ispán János Székely Bence	Papp Gergő Papp Ibolya Veres Nándor Péter	

Félévi eredményeink

	Az egész iskolában:	Alsó tagozaton:	Felső tagozaton:
Létszám	451 fő	208 fő	243 fő
1-2 tárgyból bukott	26 fő	6 fő	20 fő
3 vagy több tárgyból bukott	8 fő	1 fő	7 fő
Igazolt napok száma	1924		
Igazolatlan napok száma	38		
Bukásmentes osztályok	3. c és 4. a		
Dicséretet kapott tanulók száma	304 fő	91 fő	213 fő
- ebből szaktanári dicséret	108 fő	25 fő	83 fő
- osztályfőnöki dicséret	278 fő	85 fő	193 fő
- igazgatói dicséret	62 fő	9 fő	53 fő
Figyelmeztetést kapott	141 fő	21 fő	120 fő
- ebből szaktanári figyelmeztetés	129 fő	15 fő	114 fő
- osztályfőnöki figyelmeztetés	81 fő	13 fő	68 fő
- igazgatói figyelmeztetés	9 fő	4 fő	5 fő
Kitűnők száma	22 fő	9 fő	13 fő
Jelesek száma	22 fő	8 fő	14 fő

Tanulmányi átlagok:			
1. 3. c	4,11	9. 4. b	3,68
2. 3. a	4,07	10. 7. c	3,64
3. 4. a	3,93	11. 8. b 7. a	3,61
4. 3. b	3,90		
5. 5. c	3,89	12. 5. b	3,58
6. 6. b	3,88	13. 7. b	3,56
7. 5. a	3,81	14. 8. a	3,54
8. 8. c	3,79	15. 6. a	3,19
Átlag: 3,73			
Tantárgyi átlagok:			
1. testnevelés: 4,56	6. rajz: 3,99	11. történelem: 3,38	
2. német: 4,37	7. angol kémia: 3,48	12. földrajz matematika: 3,37	
3. ének: 4,25	8. informatika: 3,46	13. biológia: 3,35	
4. technika: 4,19	9. környezetismeret: 3,45	14. nyelvtan: 3,11	
5. külalak: 4,00	10. irodalom: 3,41	15. fizika: 2,83	

Félévi eredményeink

Magatartási átlagok:			
1. 7. c 5. c	4,6	5. 4. a 8. b 7. a 5. b	4,2
2. 5. a 6. b	4,5	6. 4. b	4,1
3. 3. a 8. a	4,4	7. 3. b	4,0
4. 3. c 8. c 7. b	4,3	8. 6. a	3,8
Átlag: 4,28			

Szorgalmi átlagok:			
1. 4. a	4,2	6. 8. a	3,7
2. 3. c	4,1	7. 7. b	3,6
3. 5. c 6. b 3. a	4,0	8. 8. b	3,5
4. 5. b	3,9	9. 6. a	3,3
5. 5. a 4. b 7. c 8. a 7. a 3. b	3,8		
Átlag: 3,81			

Események, ünnepségek

A **2012. december 13-i** képviselő-testületi ülésen iskolánk 16 tanulója vehette át a „Kaba kiemelkedő sportolója” elismerésért járó kupát.

A karácsonyi hangulat előkészítésében segített **2012. december 21-én** a művészeti iskola tanulóinak meghitt, színvonalas műsora a művelődési házban. Majd - az immár több éves hagyományunkhoz híven - advent utolsó vasárnapján, **december 23-án** az iskolánk tanulóiból, pedagógusaiból és a szülőkből álló énekkar is fellépett a gyertyagyújtási ünnepségen Zsoldos Tímea tanár néni vezetésével.

2013. január 14-én a tetétleni tagiskolában a Zichy Géza emléknep alkalmából megrendezett csapatversenyen vettem részt, ahol 3 csapattársammal együtt képviseltük iskolánkat a tetétleni, sápi és bárándi tagiskolákkal szemben. A verseny során különböző érdekes feladatokat kellett megoldani, pl.: memórijáték, rajzos, totós feladatok. A verseny előtt a tetétleni iskola tanulói előadással szórakoztatták a versenyzőket. Végül a csapattársaimmal sikeresen megnyertük a versenyt, és elhoztuk az 1. hellyel járó jutalmakat.

Fazekas Melinda 5. c

Események, ünnepségek

Táncvizsga a művészeti iskolában

Feledhetetlen élményben lehetett részük mindazoknak, akik ellátogattak **2013. január 17-én** a művelődési házba. Ezen a napon érkezett el a művészeti iskolában a félév zárása, a vizsgatáncokat Jóna Szabolcs tanár bácsi tanította be. Szébbnél szebb táncokban gyönyörködhettünk a modern táncos tanulóknak köszönhetően.

Összesen 93 tanuló vizsgázott hat csoportban. A sok lány között két fiú is megmutatta tehetségét a közönségnek. Reméljük, hogy a többi fiú is kedvet kapott tőlük! Először a „legnagyobbakból” álló csoport lépett színpadra, majd évfolyamonként minden csoport bemutatta az első félév során betanult táncaikat. A nagyok sikeres tánca zárta a vizsgát.

Köszönjük a gondos felkészítést, és bízunk benne, hogy továbbra is hasonló sikereket ér el a művészeti iskola, amit jelenleg az is bizonyít, hogy a nagyok csoportja remélhetőleg Kínában is bemutathatja tehetségét.

Szabó Zsanett 6. b

A városunkban történt

A magyar kultúra napja alkalmából ismét több színvonalas programot tekinthettek meg az érdeklődők. **Január 18-án** a művelődési ház kiállítótermében kabai kézművesek kiállítása nyílt meg *Népi iparművészet Kabán* címmel. A kiállítást iskolánk főigazgatója, Váradi Istvánné nyitotta meg. Szébbnél szebb alkotásaikkal településünk fafaragói, bőrművesei és a hímző szakkör tagjai mutatkoztak be.

Január 19-én *Valaki kell, hogy szeressen* címmel a Kabai Versbarát Kör és a Mácsai Vegyeskar mutatta be műsorát – az alcím szerint „Nőktől nem csak nőknek”. A műsort iskolánk volt pedagógusa, Széplaki Gáborné állította össze a tőle megszokott alaposan és igényességgel. A nagyszerű előadáson szerepelt iskolánk egyik tanulója, Orosz Viktória ötödik osztályos diák is.

Továbbtanulás

8. évfolyamosok továbbtanulási szándékai:

	osztályok adatai
gimnázium	15 fő
szakközépiskola	36 fő
szakiskola	19 fő
összes	70 fő

Továbbtanulás

Milyen volt a felvételi?

Arról faggattam néhány nyolcadik osztályos tanulónkat, hogy milyennek találták az írásbeli felvételi vizsgát.

Szakközépiskolában szeretnék továbbtanulni. A felvételi előtt nem izgultam, a matek elég nehéz volt. Úgy érzem, hogy olyan közepesen sikerült. (Oláh Péter 8. c)

Én gimnáziumba jelentkeztem. Eléggé izgultam a felvételi előtt, féltem, hogy nem fog sikerülni. Számomra a matek volt nehezebb. Szerintem közepesen sikerült, se nem jó, se nem rossz lesz az eredmény. (Cseke Lilla 8. b)

Szerintem is a matek volt a nehezebb. Izgultam a felvételi előtt, ami szerintem közepesen sikerült. Én gimnáziumot választottam második iskolámnak. (Biás Anett 8. b)

Nekem a matek valamennyivel nehezebbnek tűnt. Egy kicsit talán izgultam a felvételi előtt. Szerintem elég jól sikerült. Én gimnáziumban szeretnék jövőre tanulni. (Szász Viktória 8. b)

A matekot találtam nehezebbnek. Egyáltalán nem izgultam a felvételi előtt, de sajnos úgy érzem, hogy rosszul sikerült. Szakközépiskolában szeretnék továbbtanulni. (Hodosi Renáta 8. c)

Décsei Dóra 7. a

A középiskolai írásbeli felvételen leg több pontot elért tanulóink osztályonként:

8. a	8. b	8.c
1. Tőzsér Bella 61 pont	1. Szász Viktória 68 pont	1. Ispán János 76 pont
2. Szakál Barbara 58 pont	2. Bartha Sándor 62 pont	2. Tanka Eszter 67 pont
3. Pásztor Patrícia 51 pont	3. Cseke Lilla 59 pont	3. Papp Ibolya 64 pont
Átlagpontoszám a debreceni középiskolákban: 54,53		

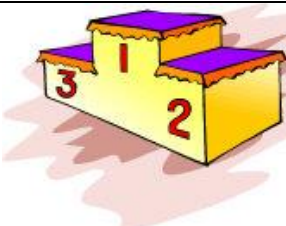
Az írásbeli dolgozatok országos eredményei az utóbbi 6 évben:

dolgozattípus		2007	2008	2009	2010	2011	2012
8. évfolyamos	összesített	53,2	48,5	50,7	52,0	57,4	48,7
	magyar nyelv	30,0	28,0	27,9	35,5	30,4	25,2
	matematika	23,3	20,6	22,6	16,5	27,0	23,5

Iskolai versenyek eredményei

Zrínyi Ilona matematikaverseny 2012. december

4. évfolyam	5. évfolyam
1. Kunkli Boglárka 4. b	1. Fazekas Boglárka 5. a Kaszás Júlia 5. b
2. Dudics Vivien 4. a	2. Sári László 5. b
3. Sári Márton 4. b	3. Diczkó Csenge Márta 5. c
6. évfolyam	7. évfolyam
1. Kereki Béla 6. b	1. Dombi Zoltán 7. b
2. Győri János 6. b	2. Örvendi Ákos 7. c
3. Tani Zoltán 6. b	3. Nyilas Ádám 7. c
8. évfolyam	
1. Kaszás Krisztina 8. c	
2. Hegedűs Bence 8. b Papp Ibolya 8. c	
3. Bálint László 8. c	

Angol iskolai verseny 2013. február 4.

4. évfolyam	5. évfolyam
1. Rác Bernadett 4. b	1. Bangó Fanni 5. a
2. Zagyva István Roland 4. a	2. Sári László 5. b
3. Kunkli Boglárka 4. b	3. Kemecsei Enikő 5. b
6. évfolyam	7. évfolyam
1. Erdei Boglárka 6. b	1. Asztalos Ágnes 7. a Dombi Zoltán 7. b
2. Kovács Gergő 6. a	2. Papp Petra 7. a
3. Szabó Zsannett 6. b	3. Nyilas Ádám 7. c
8. évfolyam	
1. Ispán János 8. c	
2. Tőzsér Bella 8. a	
3. Papp Ibolya 8. c	

Német iskolai verseny 2013. február 4.

4. évfolyam	5-6. évfolyam
1. Kunkli Boglárka 4. b	1. Kemecsei Enikő 5. b
2. Fülöp Anna 4. b	2. Orosz Viktória 5. c
3. Kovács Mónika 4. b	3. Kereki Béla 6. b
7-8. évfolyam	
1. Nyilas Ádám 7. c	
2. Örvendi Ákos 7. c	
3. Hodosi Renáta 8. c	

Nyelvet tanulni – de melyiket?

Beszélgetés Társi Katalin tanár nénivel

- *A médiában manapság felröppentek azok a hírek, hogy a gyerekeknek az iskolában ne az angolt kelljen tanulniuk, hanem a németet. Az ötlet kitalálói arra hivatkoznak, hogy ha a gyerekek először egy nehezebb nyelvvel, a némettel ismerkednek meg, utána könnyebben megtanulják az angolt. Kati néninek mi a véleménye erről az ötletről?*

- Két dolog nem igazán érthető számomra ebben. A rendszerváltás óta (a jelenleg is érvényben lévő törvények szerint) a diákok több nyelv közül választhatják ki azt, amelyet a

későbbiekben kötelező óraszámban kell tanulniuk. Magyarországon több ok miatt (más országokhoz hasonlóan) azóta legtöbbször az angolt választották első idegen nyelvnek. Ahol lehetőség adódott második idegen nyelv oktatására, ott a többség németet tanul. Az ideális az lenne, ha a többi európai országhoz hasonlóan két idegen nyelvet tanulnának a magyar általános iskolások is.

- *Mi is tanulunk németül, és szerintünk a német nehezebb az angolnál. Kati néni tud németül?*

- Nem beszélek németül. Nem merném határozottan kijelenteni, hogy az egyik nyelv nehezebb a másikinál. Nem az a lényeg, hogy melyik nehezebb vagy könnyebb. Azt viszont biztos állíthatom, hogy egy nyelv elsajátítása után a következő már könnyebben megy.

- *Milyen idegen nyelven beszél még Kati néni?*

- Angolul és oroszul.

- *A statisztikák szerint 446 millió anyanyelvi beszélője van napjainkban az angolnak, és a világ első számú másodikként használt nyelve is egyben. Kb. 650 millióan beszélnek jól első vagy második nyelvként. Ezzel szemben a németet anyanyelvként beszélők száma csupán 90-98 millió, és 80 millióan tanulják. Akkor nekünk, magyaroknak miért kellene németet tanulnunk?*

- A fenti adatok miatt is gondolják az emberek azt, hogy diákként, munkavállalóként vagy turistaként az angolnak veszik a legtöbb hasznát az egész világon. De arról sem kell megfeledkeznünk, hogy Európa közepén a német nyelvterület közelsége miatt a német nyelv tudása is jó befektetés.

- *Ha belegondolunk, több közeli országban (Ausztria, Németország) a németet beszélik, tehát ha meg akarjuk érteni a szomszédjainkat, nekünk is tudnunk kell németül. Azt is tudjuk, hogy a környékünkön (pl. Hajdúszoboszló) sok a német turista. Lehet, hogy mégis van valamilyen alapja ennek az ötletnek?*

- Természetesen sok érvet sorolhatnánk még fel, hogy miért jó az, ha németül is tudunk. A közeli országokban a többség nyelve viszont szláv, s Hajdúszoboszlón rengeteg lengyel vendég is üdül. Ezek az emberek általában angolul is beszélnek.

Tanárszemmel

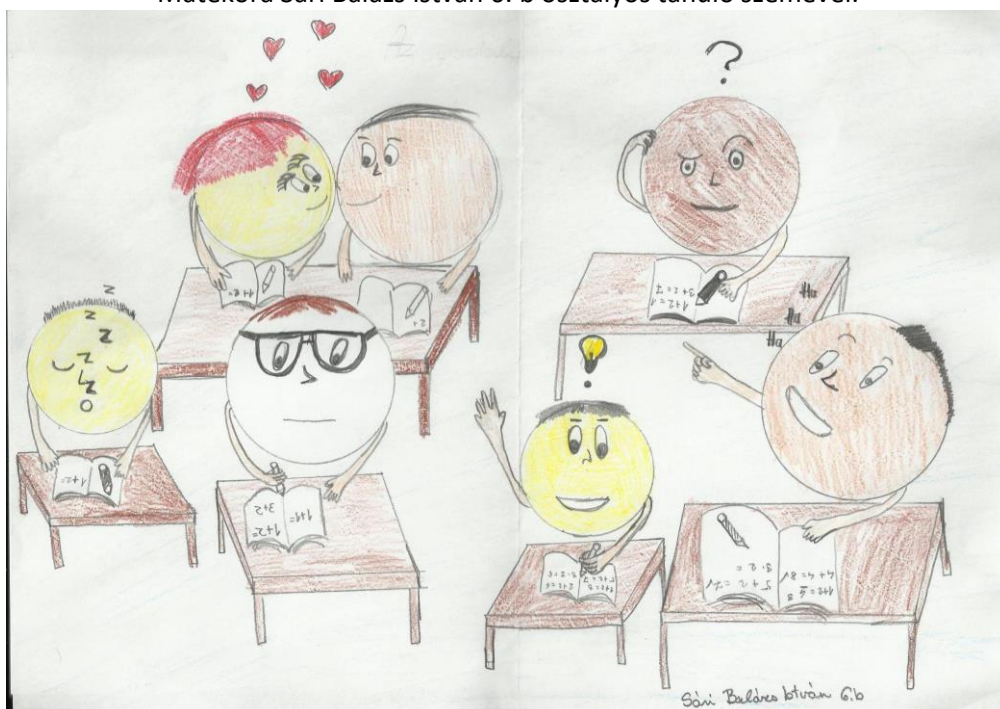
- Nem lehet, hogy az ötlet kitalálói szeretnék hatékonyabbá tenni az idegen nyelv tanulását? Kati néni szerint milyen a magyarok idegen nyelv tudása?
- Ezzel az ötlettel nem teszik hatékonyabbá a nyelvtanulást. Az idősebbek közül kevesebben beszélnek egy vagy több idegen nyelvet, mint a fiatalok.
- Hogyan lehetne tanár néni szerint eredményesebbé tenni a nyelvtanulást hazánkban?
- Az iskolák személyi és tárgyi feltételeinek a biztosításával. Minden iskolában legyenek jól képzett nyelvtanárok, kis létszámú csoportok, magasabb óraszám, nyelvi szaktantermek vagy laborok, internetelérés, könyvtárak!
- Végül mit tanácsol nekünk, diákoknak, Kati néni? Mit tegyünk, hogy tudjunk és merjünk is beszélni angolul?
- Ahhoz, hogy sikeres nyelvtanulók legyetek, sok minden szükséges. Tudnotok kell, miért tanuljátok az adott nyelvet. Aztán következik a kitartás, a szorgalom és az optimizmus. Sokat kellene olvasnotok, zenét hallgatnotok, filmet néznetek. Megfelelő anyanyelvi tudás nélkül nehezebben boldogulhattok. Az idegen nyelv nyelvtani szabályait is jól meg kell tanulnotok alkalmazni, hogy szóban és írásban is helyesen tudjatok kommunikálni. Jó, ha beszédesek vagytok; s nem féltek attól, hogy eleinte hibáztok.

Kovács Márta, Szabó Zsanett 6. b

Diákszemmel

Matekóra Sári Balázs István 6. b osztályos tanuló szemével:

Megkérdeztük

Kell-e nekünk Valentin-nap?

Február egyik felkapott ünnepe a Bálint-nap. Egyre nagyobb divatja van, igaz az emberek véleménye erősen megoszlik ezzel a nappal kapcsolatban. Vannak, akik felesleges ünnepnek, idegenmajmolásnak tartják, mások lelkesen üdvözlük a szerelmesek napját. Annak jártunk utána, hogy a környezetünkben élők miként vélekednek a Valentin-napról.

Felnőttek:

- Én azt gondolom, hogy a Valentin-nap nagyon fontos, de leginkább csak a fiatalok ünnepe.
- Azt tapasztalom, hogy az emberek nem nagyon emlékeznek meg a Bálint-napról.
- Én meg szoktam ünnepelni a férjemmel ezt a napot, és nagyon fontosnak tartom.
- Fontos, mert ennek a napnak a segítségével kifejezhetjük szerelmünket a társunknak.
- Számunkra egyáltalán nem fontos, nem ünnepeljük.

Gyerekek:

- Szerintem ez egyáltalán nem ünnep, és nem is fontos.
- Szerintem szép ünnep, de az emberek nem igazán vesznek róla tudomást.
- Fontos ünnep, ilyenkor az emberek a szerelmükkel megünnepelhetik egymást.
- Én azt gondolom, hogy jó, hogy van ilyen ünnep, sok ember számára biztosan fontos is.
- Nagyon jó alkalom a pároknak arra, hogy kifejezzék boldogságukat.
- Szerintem szép ünnep, mert a szerelemtől szól.

Bálint Boglárka és Fazekas Boglárka 5. a

Teles napok

Január 22.

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük meg január 22-én, annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le Szatmárcsékén a *Himnusz* kéziratát. Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket.

Február 14.

Szent Bálint napján (február 14-én) tartják főleg az angolszász országokban a Bálint-nap (angolul Valentine's Day) ünnepét, amely Magyarországon az 1990-es évektől kezdődően vált ismertté és népszerűvé. Ezen az ünnepen a szerelmesek megajándékozzák szerelmüket. A szokás eredete az, hogy Szent Bálint püspök a 14. században a jegyesek és házasok védőszentjévé vált. Kevésbé ismert, hogy a magyarországi németek közt Szent Bálint igen népszerű volt, és templomaikban gyakran ábrázolták. Így például a Baranya megyei Töttös község Szent Erzsébet-templomának mennyezetén látható ma is Bálint freskója. Töttös közelében, Bólyban pedig Magyarország egyetlen Szent Bálint tiszteletére szentelt kápolnája található.

Balogh Dzsenifer 6. b

Tavaszi találós kérdések

1. Él egy állat erdőn, réten, bezárja a házát télen. Kimegy, hogyha itt a tavasz, mégis, félig otthon marad.	2. Tarka, de nem virág, szárnya van, nem madár, álló napon a rét fölött száll.
3. Háló nélkül halászik, kéményeken tanyázik. Elköltözik, ha fázik.	4. Bokrok alján meghúzódok, kerek levél mögé bújok. Lila szirmaim kibontom, elárul majd az illatom.
5. Szép leányka ül a fán, piros ruha derekán. Szíve olyan, mint a kő, mondd meg, hogy ki lehet ő!	

Megoldások: 1. csiga 2. lepke 3. gólya 4. ibolya 5. cseresznye

Kovács Márta és Szabó Zsanett 6. b

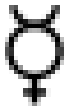

NAPRENDSZERÜNK 2.

A Naphoz legközelebb keringő négy bolygó (a Merkúr, a Vénusz, a Föld és a Mars) alkotja a kőzetbolygók, más néven Föld-típusú bolygók csoportját, ezek kőzetekből és fémekből épülnek fel, felszínük szilárd.

A **Merkúr** a Naprendszer legkisebb bolygója, és nem rendelkezik holddal. Reggel vagy este szürkületkor lehet megfigyelni. A 4. század előtt a görög csillagászok két bolygónak gondolták aszerint, hogy napkeltekor vagy napnyugtakor volt látható. Püthagorasz ismerte fel, hogy a két bolygó egy és ugyanaz. A bolygót Mercuriusról a kereskedelem római istenéről nevezték el.

Tele van kráterekkel, és mivel saját légköre nincs, így a becsapódó meteorok akadálytalanul jutnak a felszínre, ahol se szél, se víz nem koptatja, ezért a felületén keletkező kráterek több milliárd éve változatlanok. A Merkúron nappal a +430 °C, éjjel a -170 °C a tipikus hőmérséklet. A megfigyelések arra utalnak, hogy jég található a Merkúr felületén, mert a sarkok környékén lévő kráterek mélyét soha nem éri közvetlen napfény. 59 földi napba telik megfordulnia a saját tengelye körül. Szóval, amíg nálunk 59 nap eltelik, a Merkúron ez számít „1 napnak”. Nap körüli útja 88 földi napig tart. Egy bolygó átvonulása a Nap korongja előtt különleges napfogyatkozásnak is felfogható, de ez sokkal ritkább esemény, mint a hold-vagy napfogyatkozás. A Földről nézve csak a belső bolygók, vagyis a Merkúr és a Vénusz átvonulása lehetséges. Átlagosan 13 Merkúr átvonulás van egy évszázadban. A következő átvonulás 2016. május 9-én lesz, amely Európából is látható.

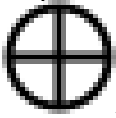

A **Vénusz** a második bolygó a Naptól. Nevét Vénuszról a római mitológiában a kertek istennőjéről kapta, akit azonosítottak Aphroditével, a görög mitológiában a szépség istennőjével. A Hold után a legfényesebb objektum az éjszakai égbolton, maximális fényességénél még nappal is észrevehető. A kalauzcsillagok közé tartozik, hiszen segítette az embereket utazásaik során a tájékozódásban. Emiatt nagyon kedvelt volt, és szívesen adtak különféle hangzatos neveket neki, amelyből keletkezett a jól ismert Esthajnalcsillag elnevezés. A csillag elnevezés természetesen helytelen, hiszen a Vénusz bolygó. A Föld testvérbolygójának is hívják, mivel a két égitestnek hasonló a mérete és a tömege. Emiatt sokáig élt a feltételezés, hogy akár élet is kialakulhatott a felszínén. De ott minden az élet ellensége. Ugyanis nem valószínű, hogy bármilyen élőlény képes élni 460°C feletti hőmérsékleten. Bár messzebb van a Naptól, mint a Merkúr, de a sűrű légköre miatt a Naprendszerben itt a legnagyobb az üvegházhatás, ezért jellemzi elviselhetetlen forróság a felszínét. Neithnek nevezték el azt az objektumot, amit a Vénusz holdjának hittek, csak hogy 1887-ben kiderült, hogy ilyen égitest nem létezik, tehát a Vénusznak nincs holdja.

Izgalmas világunk

Felszínét vulkáni tevékenység alakítja, többször annyi vulkán van rajta, mint a Földön, köztük 167 óriásvulkán, melyeknek átmérője a 100 km-t is meghaladja. A forgási ideje 243, keringési ideje pedig 224 földi nap, tehát a Vénuszon hosszabb egy „nap”, mint egy „év”. A Vénusz további érdekessége, hogy a rendkívül lassú forgása ellenkező irányú a többi bolygóhoz képest. A Vénusz legközelebb 2117. december 11-én halad el a Földről nézve a Nap előtt, ez a bolygóátvonulás nagyon távoli.

A **Föld** a harmadik bolygó a Naprendszerben. Hűséges társával, a Holddal kering a Vénusz és a Mars között a Nap körül. A Föld a legnagyobb átmérőjű, tömegű és sűrűségű Föld-típusú bolygó. Több millió faj, köztük az ember élőhelye is. A Föld a világegyetem egyetlen olyan bolygója, amelyről tudjuk, hogy életet hordoz. Jelenlegi ismereteink szerint 4,5 milliárd éve alakult ki, és a felszínén mintegy egy milliárd év múlva az élet is megjelent. A Föld felszínét nagyjából 71 százalékban víz, a fennmaradó területet szárazföld foglalja el. Nem tudunk más olyan bolygóról, aminek felszínén folyékony víz található, márpedig az a földi élet elengedhetetlen feltétele. 2400 km –re becsülik a belső mag átmérőjét, erre simul rá egy körülbelül 2000 km vastag alacsonyabb hőmérsékletű külső mag. Ezt követi a földköpeny és a földkéreg. Az eddigi legmélyebb fúrás 12 261 méter volt, amellyel nem sikerült átfúrni a földkéreg sem. A Föld saját tengelye körül 23 óra 56 perc 4,1 másodperc alatt fordul meg. Tehát látjátok: egy nap mégsem 24 órából áll, ezért vannak szökőévek, amikor egy nappal hosszabb az év. Ekkor lesz ismét összhang a naptárunk és a csillagászati idő között. Ezt a forgást 365,25 alkalommal teszi meg, amíg megkerüli a Napot.

A **Mars** a negyedik bolygó. Nevét a háború római istenéről kapta, akinek a görög megfelelője Áresz. Külső szomszédunk hasonlít legjobban a Földre. A Földet „kék bolygónak” is nevezik, a Marsot pedig „vörös bolygónak” hívják a felszínét meghatározó vas-oxid miatt. Egyszerűen azt is mondhatjuk, hogy a Mars el van „rozsdásodva”. A Marson lehetett élet? Ezt a tézist gyakran próbálják bizonyítani, vagy éppen cáfolni. 1877-ben Schiaparelli csillagász felfedezett egy olyan hasadékot, amely egy mesterséges öntözőrendszernek látszott. De 1976-ban a Viking –szondák bebizonyították, hogy magas fejlettségű élet nincs a Marson. Teljesen kizárni nem lehet azt, hogy léteztek egyszerű élőlények, illetve víztartalmú, mélyebb talajrétegekben most is van élet. De a legvalószínűbb az, hogy marslakók nincsenek. A Mars hőmérsékleti skálája plusz 20°C-tól mínusz 120°C-ig terjed. Két természetes holdja van, a Phobos és a Deimos, mindkettő kicsi és szabálytalan alakú. Továbbá jelenleg három mesterséges hold kíséri útján, amelyek feladata nagy felbontású képek készítése a felszínéről, illetve leszállásra alkalmas hely keresése.

Egy marsi nap 24 óra 40 perc földi időbe átszámítva. A Napot pedig 2 földi év alatt kerüli meg.

De nemcsak Föld-típusú bolygók vannak Naprendszerünkben, ezekről a következő lapszámban olvashattok. Amikor azt is megtudhatjátok, hogy a Plútó miért nem bolygó már.

folyt. köv.
Orosz Viktória 5. c

Múltidéző

Kaba régen - a nagypapám szerint

Egy régi iskolai osztály

Előző számunkban arról írtam nektek, hogy milyen volt a régmúltban a kabaiak mindennapi élete, miben különbözött a mostanitól. Most arról faggattam a nagypapámat, hogy milyen volt az ő idejében az iskola.

- Jelenleg három épületben folyik az oktatás városunkban, közkedvelt neveik: téesz-iskola, kultúr iskola és nagy iskola. Hogy volt ez régen?
- Több iskolaépületre, illetve volt helyükre is emlékszem. Lássuk csak! Volt iskola a fürdő új bejáratának helyén, a kultúr iskola udvarán a nagy iskolával szemben, a nagy iskola kézilabdapályáján a Jókai utca felől. Aztán a fürdő régi bejáratával szemben két épület is állt, valamint a Kossuth utca és a Jókai utca sarkán, az Iskola utcán és a napközi udvarán.
- Mennyiben volt más a tanárok, tanítók helyzete, mint most, mit tehettek a fegyelem érdekében?

Egy régi iskolaépület

legrosszabb pedig az ötös.

- Meddig voltak tankötelesek a diákok?
- Régen a hat iskolai osztály felelt meg a mostani nyolc osztálynak, nem is vették olyan szigorúan, mint most az általános iskolát.
- Mekkora volt akkoriban az osztálylétszám?
- Hatvanan, hetvenen is lehettünk egy osztályban, külön voltak a fiúk és a lányok.

- Régen sokkal több joguk volt a pedagógusoknak, mint most, emiatt nagyobb volt a fegyelem is. Pálcával, vonalzóval megüthették a gyerekeket, büntetésből bent tarthatták a rosszul viselkedőket az iskolában.
- Más volt-e régen az osztályozás módja?
- Igen. Emlékszem, hogy volt idő, amikor 1-től 7-ig értékelték a gyerekek teljesítményét a tanítók. Később 1-től 5-ig, de fordítva, mint most, a legjobb jegy az egyes volt, a

Vinis Réka 5. a

Megyejáró

Nagyrábé

Ebben a számban a sárréti települést, Nagyrábét mutatom be nektek. A 2500 lelkes helység Berettyóújfalu és Püspökladány között található, tőlünk alig 25 km-re, egy 25 perces autókázással Tetétlen, Földesen, Sápon keresztül elérhető. Igen régi településről van szó, a régészeti leletek tanúsága szerint már Kr. e. 2500-2300-ban lakott település állt ezen a helyen, a honfoglaló magyarok is alkalmasnak találták lakóhelyül. A település első írásos említése 1215-ből való, a Váradi Regestrumban Rábé néven található meg. A helyiek úgy tartják, hogy a Berettyó folyó szigetén épült a falu elődje. Sokáig a Rábéi család birtokában volt, későbbi urai közül említést érdemel Werbőczy István és a Bajoniak.

Mit érdemes megnéznetek, ha Nagyrábén jártok? Jó néhány nevezetesség várja az ide látogatókat. Például igazi ritkaságnak számít a zsindegyház református temploma, amely a község középpontjában áll, és 1809-ben épült. Ne hagyjátok ki a Sárrét egykor jellegzetes madarát, a darut ábrázoló emlékművet sem, amely Győrfi Sándor szobrászművész alkotása. Különleges, érdekes hangulatú a Des Echerolles család hajdani kastélya, melyen többféle

stílus keveredése is megfigyelhető: kicsit franciás, kicsit középkori, kicsit romantikus épület.

A település területén, előfordul hazánk legnagyobb testű madara, a tűzok. Ha szerencsétek van, útközben megpillanthattok egy-egy példányt.

Balogh Dzsenifer 6. b

A Des Echerolles-kastély

Gyerekszárj

Néhány „agyszülemény” az ötödikesektől, melyeket Petőfi Sándor *János vitéz* című művéből írt dolgozatban alkottak.

Hogyan kapcsolódnak az alábbi nevek Petőfi Sándorhoz?

- Hruz Mária: *az anyja volt, és Szendrey Júlia is az anyja volt / János vitéz édesanyja volt*
- Szendrey Júlia: *a szomszédja volt*
- Pesti Divatlap: *ott volt színész / 100 Ft-ért eladta, és a pénzt a szüleinek adta*

Mit tudsz a János vitéz keletkezéséről?

- *Petőfi magányos író volt, és egyszer elkezdte megírni a János vitézt, de abbahagyta, de a falu könyörgött neki, hogy fejezze be.*
- *Elfelejtettem.*

- *Akkor keletkezett, amikor a gonosz mostoha megzavarta Jancsit és Iluskát a pataknál.*

Magyarázd meg, mi az elbeszélő költemény!

- *Olyan terjedésű költemény, amelyben sok versek vannak. / - Az egy nagy kiterjedésű mű.*
- *Valaki elmondja valakinek, és az tovább költi. / - Amiben beszélgetés van.*

Milyen költői képet találsz az alábbi idézetekben?

- „Elváltak egymástól, mint ágtól a levél” – *egyszerű jelen idő*
- „Ez a kis leányzó volt az én örömem.” – *írásban jelölt teljes hasonulás*

Milyen próbákat kellett Jancsinak kiállnia? A tűzoroszlánt le kellett győznie.

Vidám oldal

- Nem szégyelled magad, hogy folyton elkésel az iskolából?
 - Hát miért szégyellném? Hisz tanulni sosem késő.
 - *Miért szakadt le matekórán a tábla a falról?*
 - *Mert túl nehéz az anyag!*
 - Pistike, ragozd el a „megy” igét!
 - Én megyek, te mész, ő megy.
 - Kicsit gyorsabban.
 - Én futok, te futsz, ő fut.
 - *Kicsim, többet kellene tanulnod, hogy jobb jegyeket hozhass haza.*
 - *Anya, nem én tehetek róla. Nagyon hátul ülök a teremben, és mire hozzám érne a tanár néni, már kiosztja a jó jegyeket.*
 - Apu! Ma ötöst kaptam az iskolában! - újságolja Pistike.
 - Na, ennek örülök - mondja az apja. - Gyere, ülj le, és meséld el, hogy történt!
 - Az úgy volt, hogy nyelvtanból és matekból kaptam egy-egy kettést, földrajzból meg egy egyest.
- Magyarórán felállítja Pistikét a tanár néni, és így szól:*
- *Pistike, mondj egy kijelentő mondatot!*
 - *Esik a hó.*
 - *Remek, remek, és milyen időben van?*
 - *Hát téli időben.*

Gyűjtötte: Szoboszlai Dániel 6. a

Kiadja: ÁMK Sári Gusztáv Tagiskolája
Felelős kiadó: Váradi Istvánné főigazgató
Felelős szerkesztő: Papp Judit
Olvasószerkesztő: Nagyné Papp Márta
Szerkesztők: a Suliújság szakkör tagjai
Számítógépes szerkesztés: Szoboszlai Dániel 6. a